

Αριθμ. Πρωτ. 7

Τερώτατε Αρχιεπίσκοπε Αμερικής, υπέρτιμε καὶ ἔξαρχε Ωκεανῶν Ἀτλαντικοῦ τε καὶ Εἰρηνικοῦ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Δημήτριε, χάρις εἴη τῇ ὑμετέρα Τερότητι καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ.

Ἀνενεχθέντων ἐνίων Τερωτάτων Τεραρχῶν τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ ἐπὶ τῆς λύσεως κανονικῆς ἀπορίας ἀφορώσης εἰς τὴν δυνατότητα συνάψεως γάμου -μεταξὺ δύο προσώπων μηδεμίαν συγγενικὴν αἵματος σχέσιν ἔχόντων μεταξύ των, ἀλλὰ μόνον τὸν αὐτὸν ἀνάδοχον, ἀπεφασίσθη συνοδικῶς ἢ εἰς βάθος κανονικὴ καὶ ἱστορικὴ ἔρευνα τοῦ θέματος. Ἡ τοιαύτη ἐνδελεχὴς καὶ ἐμπεριστατωμένη ἔρευνα οὐδένα Τερόν Κανόνα εὔρε κωλύοντα τὸν γάμον δύο ἀσχέτων ἄλλης συγγενείας προσώπων, ἔχόντων μόνον κοινὸν ἀνάδοχον. Ἡ ἑκασταχοῦ ὑφισταμένη τυχόν ἀπαγόρευσις τοιούτου συνοικεσίου ὀφείλεται προδήλως εἰς παρανόησιν τοῦ νγ' Κανόνος τῆς ἁγίας ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅστις ἀπαγορεύει ρητῶς μόνον τὸν γάμον μεταξὺ ἀναδόχου καὶ χηρευσάσης μητρὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ αὐτοῦ, προδήλως καὶ τῆς ἀναδόχου μετὰ τοῦ χηρεύσαντος πατρὸς τοῦ ἀναδεκτοῦ αὐτῆς. Ἡ παρανόησις αὕτη ἐδημιούργησε πεπλανημένας λαϊκὰς δοξασίας, αἱ ὁποῖαι προσέθεσαν περιττὰ βάρη εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν. Συνωδὰ τῇ μακραίῳ ἐκκλησιαστικῇ πράξει, τοιαῦται σφαλεραὶ δοξασίαι καὶ ἀνέρεστοι παραδόσεις οὐδόλως συνιστοῦν ἐθιμικὸν δίκαιον, οὔτε δύνανται νὰ δεσμεύσουν τὴν φιλόφρονον πράξιν τῆς Ἐκκλησίας.

Μακρὰ σειρὰ Οἰκουμενικῶν Πατριαρχῶν, ἐν οἷς καὶ οἱ ἀοίδιμοι προκάτοχοι ἡμῶν Διονύσιος Β', Μητροφάνης Γ', Ἱερεμίας Β' ὁ Τρανός, Νεόφυτος Β', Καλλίνικος Β' καὶ Γαβριήλ Γ', προσωπικῶς καὶ συνοδικῶς ἀπεφάνθησαν ἀπεριφράστως ὅτι οἱ γάμοι μεταξὺ προσώπων ἔχόντων τὸν αὐτὸν ἀνάδοχον τυγχάνουσιν ἐντελῶς ἀκώλυτοι, τοῦ Μητροφάνους Γ' ἀποφνημαμένου ἐν προκειμένῳ χαρακτηριστικῶς ὅτι «φυλάττειν χρῆος ἔχομεν τὰ ρητῶς γεγραμμένα

καὶ τοῖς θείοις Πατράσι τετυπωμένα, οὐχὶ καὶ διαλογισμοῖς ἄγχειν τοὺς πολλοὺς καὶ στενοχωρεῖν τὰς τῶν Χριστιανῶν συνειδήσεις, ὅπερ κρίμα ἐστὶ τυχὸν τοῖς τοιαῦτα κατασοφίζομένοις» (Μαν. Γεδεών, Κανονικαὶ Διατάξεις, τ. Β', Κωνσταντινούπολις 1889, σ. 381). Τὴν πρᾶξιν ταύτην ἐφαρμόζουσι καὶ σήμερον ἀδιακόπως πολλοὶ κατὰ τόπους ἀγιώταται Ἐκκλησίαι.

Συσκεφθέντες ὅθεν καὶ ἡμεῖς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς Ἱερωτάτων Μητροπολιτῶν καὶ Ὑπερτίμων, τῶν συγκροτούντων τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, ταῦτα πάντα λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντες «ἄγχειν τοὺς πολλοὺς καὶ στενοχωρεῖν τὰς τῶν πιστῶν συνειδήσεις» δι' ἀπαγορεύσεων μὴ στηριζομένων οὔτε εἰς τὰ κανονικὰ θέσμια οὔτε εἰς τὴν ἱστορίαν καὶ τὴν γνησίαν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, συνοδικῶς ἀποφαινόμεθα καὶ ἐν Ἁγίῳ διακελευόμεθα Πνεύματι ὅπως οἱ γάμοι ἀσχέτων συγγενείας αἵματος ἀνδρογύνων, ἐχόντων τὸν αὐτὸν ἀνάδοχον, ὑπάρχωσιν ἀπὸ τοῦ νῦν ἀπροφασίστως ἀκώλυτοι καὶ ἀνεμπόδιστοι, τῆς ἰσχύος τοῦ μνησθέντος νγ' ἱεροῦ Κανόνος τῆς ἐν Τρούλλῳ ἁγίας Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου παραμενούσης ἀπαρασαλεύτου εἰς ὅσα ρητῶς οὗτος διακελεύεται, καὶ τῆς καθέτου πνευματικῆς συγγενείας μεταξύ ἀναδόχων καὶ ἀναδεκτῶν ἐξακολουθούσης νὰ ἀποτελῇ ὡς καὶ μέχρι σήμερον ἀνυπέρβλητον κώλυμα γάμου.

Ταῦτα πρὸς πληροφορίαν ὑμῶν γνωρίζοντες, προτρεπόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν ὅπως ἀποτελῶσι τοῦ λοιποῦ τὸν γνώμονα τῆς ἐν προκειμένῳ ἐκκλησιαστικῆς πράξεως ἐν πάσαις ταῖς θεοσώστοις Ἐπαρχίαις τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου Ἀποστολικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

Ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος εἶψαν μετὰ τῆς ὑμετέρας ἀγαπητῆς Ἱερότητος.

12 Ἰανουαρίου 1911
βια' Ἰανουαρίου 1911
Ἁγαπιότατ' ἰν χερσὶν ἀδελφῶν